

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

9

1. TEMA
SÖZÜN İNCELİĞİ
YAZMA

9 TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

YAZMA

TDE4.1. Edebî söyleyişin inceliğini yansıtmak için paragraf düzeyindeki bir yazısında süreci yönetebilme

- a) TDE4.1.1. Seçim yapar.
- b) TDE4.1.2. İlişkiyi sürdürür.

TDE4.2. Edebî söyleyişin inceliğini yansıtan metinlerden edindiği söz varlığını kullanarak yazısına içerik oluşturabilme

- a) TDE4.2.1. Ön bilgilerle bağlantı kurar.
- b) TDE4.2.2. Tahmin eder.
- c) TDE4.2.3. Karşılaştırır.
- ç) TDE4.2.4. Sınıflandırır.
- d) TDE4.2.5. Yeniden ifade eder.
- e) TDE4.2.6. Tepki verir.
- f) TDE4.2.7. Görsel öğeleri kullanır.
- g) TDE4.2.8. Sunar.

TDE4.3. Edebî söyleyişin inceliğini yansıttığı yazısında kural uygulayabilme

- a) TDE4.3.1. Plan hazırlar.
- b) TDE4.3.2. Düşünceyi geliştirme yollarını kullanır.
- c) TDE4.3.3. Uygun söz varlığı kullanır.
- ç) TDE4.3.4. İletileri açık ve örtük biçimde ifade eder.
- d) TDE4.3.5. Türkçe dil yapılarını uygular.
- e) TDE4.3.6. Bağdaşıklık öğelerini kullanır.
- f) TDE4.3.7. Yazım kurallarını uygular.
- g) TDE4.3.8. Noktalama kurallarını uygular.

TDE4.4. Edebî söyleyişin inceliğini yansıttığı yazısına yönelik değerlendirmelerini yansıtabilme

- a) TDE4.4.1. Kendini değerlendirir.
- b) TDE4.4.2. Tepki verir.

Yazma Öncesi

Aşağıda Sait Faik Abasıyanık'ın *Haritada Bir Nokta* adlı hikâyesinden bir parça verilmiştir.

1. a) Parçayı okuyunuz.

Söz vermiştim kendi kendime: Yazı bile yazmayacaktım. Yazı yazmak da bir hırstan başka ne idi? Burada namuslu insanlar arasında sakın, ölümü bekleyecektim; hırs, hiddet neme gerekti? Yapamadım. Koştum (...), kalem kâğıt aldım. Oturdum. Adanın تنها yollarında gezerken canım sıkılırsa küçük değnekler yontmak için cebimde taşıdığım çakımı çıkardım. Kalemı yonttum. Yonttukten sonra tuttum öptüm. Yazmasam deli olacaktım.

b) Parçadan hareketle yazmanın sizin için ne anlam ifade ettiğini birkaç cümleyle söyleyiniz.

2. Kendinizi bir şair olarak düşününüz ve aşağıdaki görsellerin yanına dize ya da dizeler yazınız. Dizelerinizi oluştururken yaratıcılık, hayal gücü, imge, sembol, çağrışımlardan ve betimleyici ifadelerden yararlanmayı unutmayınız.

9 TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

Yazma Sırası

PERFORMANS GÖREVİ

Görev

Sınıf panonuzda ve kişisel ağ günlüğünüzde yayımlanmak üzere Âşık Feymani'nin *Anadolu'm* adlı şiirin-deki dörtlüklerin betimleyici paragrafla ifade edildiği yazılar yazmanız beklenmektedir. Aşağıdaki aşamala-rı takip ederek yazılı ürününüzü oluşturunuz.

Aşamalar

1. *Anadolu'm* adlı şiirin dörtlüklerini düzyazıya çeviriniz.
2. Şiirin dörtlüklerini ve düzyazıya çevrilmiş şekillerini anlatım özellikleri bakımından karşılaştırınız.
3. Yazılı ürününüzün etkileyiciliğini artırmak için anlama zenginlik katacak imge, çağrışım, açık ve örtük iletiler, bağlama uygun kelimeler kullanmayı unutmayınız.
4. Yazılı ürününüzü hazırlayarak sınıfta paylaşınız.
5. Size gelen dönütlere göre son şeklini verdiğiniz yazınızı kişisel ağ günlüğünüzde paylaşınız.

Yönerge

- Yazma çalışmanızı sınıf içinde gerçekleştiriniz.
- Yazma çalışmanızı bireysel olarak yapınız.
- Yazınızı oluştururken dörtlüklerin tema ve duygusunu koruyunuz.
- Yazınızı, değerlendirme ölçütlerine dikkat ederek oluşturunuz.
- Yazılı ürününüze yönelik tüm dönütleri dikkate alarak yazılı ürününüzü düzenleyiniz.
- Son şeklini verdiğiniz yazılı ürününüzü kişisel ağ günlüğünüzde paylaşınız.
- Yazılı ürününüzün öğretmen, akran ve öz değerlendirme yoluyla değerlendirileceğini unutmayınız.
- Sonraki aşamalarda yapacağınız yazma çalışmalarına yol gösterici olması için yazınıza ilişkin geri bildirimleri değerlendirmeyi unutmayınız.

Değerlendirme: Yazınız; sayfa 25'teki ölçütlerden hareketle EK-1 (Öz Değerlendirme Formu), EK-2 (Akran Değerlendirme Formu) ve EK-3'te (Öğretmen Değerlendirme Formu) yer alan formlarla değerlendirilecektir.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ

Yazılı ürününüz aşağıdaki ölçütlere göre değerlendirilecektir. Ürününüzü bu değerlendirme ölçütlerini göz önünde bulundurarak oluşturunuz.

Ölçütler	Açıklama
Temaya Uygunluk	Şiirin temasını tam olarak yansıtmak
Ana Duyguya Uygunluk	Şiirin ana duygusunu tam olarak yansıtmak
İmge ve Çağrışımların Kullanımı	Yazılı ürünü imge ve çağrışım değeri yüksek ifadelerle zenginleştirme
Açık ve Örtük İletiler	Şiirin açık ve örtük iletilerini tam olarak yansıtmak
Betimleme Unsurları	Yazılı üründe niteleyici kelime ve kelime gruplarını anlatımı zenginleştirecek düzeyde kullanma
Söz Varlığı	Bağlama uygun zengin bir kelime hazinesi ile yazılı ürünün anlatımını zenginleştirme
	Dilimize henüz yerleşmemiş yabancı kelimelerin yerine Türkçe kelimeleri kullanma
Akıcılık	Bölümler arası geçişleri uygun yaparak yazılı ürünün kolay okunmasını sağlama
Yazım ve Noktalama	Yazılı üründe yazım kurallarını ve noktalama işaretlerini doğru kullanma
Özgünlük	Yazılı ürünü özgün fikirlerle zenginleştirme

9 TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

Haydi, Başlayalım!

Performans görevindeki aşama ve yönergeleri dikkate alarak yazılı ürününüzü oluşturunuz.

Yazma aşamaları ile ilgili bilgilere bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

1. **Anadolu'm** adlı şiirin dördlüklerini betimleyici anlatım biçimiyle düzyazıya çeviriniz. Yazınızda duygu, düşünce ve değerlere (vatanseverlik, çalışkanlık, estetik, saygı vb.) değininiz.

Dörtlük	Dörtlüğün Düzyazıya Çevrilmiş Hâli
Benim yurdum hiçbir yere benzemez, Neresi başkadır Anadolu'mun, Zamanın var ise seyran eyle gez, Sırası başkadır Anadolu'mun.	
Dağlarında ceylan geyik beslenir, Bağlarında bülbül öter seslenir, Her mevsimde çeşit çeşit süslenir, Yöresi başkadır Anadolu'mun.	
Davul, zurna çalar güreş tutulur, Halayda, horonda nara atılır, Genç ihtiyar bu neşeye katılır, Töresi başkadır Anadolu'mun.	
Bu diyarda ecdadımın izi var, Cennet diye dâhilerin sözü var, Her taşında efsanevi yazı var, Mirası başkadır Anadolu'mun.	
Her köşede bir evliya yatıyor, Âlemden, âleme ışık tutuyor, Kararmış kalpleri aydınlatıyor, Çırası başkadır Anadolu'mun.	
Feymani'yim tarihlere şan verdik, İnsanlığa düzen verdik, yön verdik, Vatan için şehit olduk, can verdik, Kırası başkadır Anadolu'mun.	

2. Yazdıklarınızı *Anadolu'm* adlı şiirin dörtlükleri ile anlatım özellikleri bakımından karşılaştırınız. Ulaştığınız sonuçları söyleyiniz.

3. Yazınızı oluştururken değindiğiniz duygu, düşünce ve değerleri (vatanseverlik, çalışkanlık, estetik, saygı vb.) aşağıdaki tabloya yazınız.

Dörtlük	Dörtlüğü Betimlerken Değindiğim Duygu ve Düşünceler	Dörtlüğü Betimlerken Değindiğim Değerler
1		
2		
3		
4		
5		
6		

9 TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

Yazma Sonrası

1. Yazılı ürününüzü sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.
2. Öz değerlendirme formunun çıktısını alıp yazılı ürününüzü değerlendiriniz.
3. Akran değerlendirme formunun çıktısını alarak arkadaşınızın yazılı ürününü değerlendiriniz. Değerlendirme formunu arkadaşınıza veriniz.
4. Öğretmeninizin değerlendirme sonuçlarını inceleyiniz.
5. Öğretmeninizden ve arkadaşınızdan aldığınız dönütleri öz değerlendirmenizle karşılaştırarak yazılı ürününüzü düzenleyiniz.
6. Geri bildirimler sonrasında son şeklini verdiğiniz yazılı ürününüzü kişisel ağ günlüğünüzde yayımlayınız.
7. Yazma bölümü süresince yazılı ürün oluşturmayla ilgili öğrendiklerinizden hareketle aşağıdaki çıkış kartını doldurunuz.

Üç Yaz

Yazma bölümü süresince yazılı ürün oluşturmayla ilgili öğrendiğiniz veya önemli bulduğunuz üç bilgiyi yazınız.

1

2

3

İki Sor

Yazma bölümü süresince yazılı ürün oluşturmayla ilgili merak ettiğiniz veya daha fazla bilgilenmek istediğiniz konuyla ilgili iki soru yazınız.

1

2

Bir Paylaş

Yazma bölümü süresince yazılı ürün oluşturmayla ilgili bir görüşünüzü yazınız.

1

EK-1

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Öğrencinin

Tarih: _____

Adı Soyadı : _____

Sınıfı : _____

Numarası : _____

Sevgili Öğrenciler,

Bu form, yazma çalışmanızla ilgili kendinizi değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Sizden duygu ve düşüncelerinizi samimi olarak bu forma yansıtmanız beklenmektedir. Açıklamalar kısmında yer alan ifadelerle katılıyorsanız **Evet**, kısmen katılıyorsanız **Kısmen**, katılmıyorsanız **Hayır** seçeneğini "X" ile işaretleyiniz.

Ölçütler	Açıklamalar	Dereceler		
		Evet	Kısmen	Hayır
Temaya Uygunluk	Dörtlüklerin temasını tam olarak yansıttım.			
Ana Duyguya Uygunluk	Dörtlüklerin ana duygusunu tam olarak yansıttım.			
İmge ve Çağrışımların Kullanımı	Yazılı ürünümü imge ve çağrışım değeri yüksek ifadelerle zenginleştirdim.			
Açık ve Örtük İletiler	Dörtlüklerin açık ve örtük iletilerini tam olarak yansıttım.			
Betimleme Unsurları	Yazılı ürünümde niteleyici kelime ve kelime gruplarını anlatımı zenginleştirecek düzeyde kullandım.			
Söz Varlığı	Bağlama uygun zengin bir kelime hazinesi ile yazılı ürünümün anlatımını zenginleştirdim.			
	Dilimize henüz yerleşmemiş yabancı kelimelerin yerine Türkçe kelimeleri kullandım.			
Akıcılık	Bölümler arası geçişleri başarıyla yaparak yazılı ürünümün kolay okunmasını sağladım.			
Yazım ve Noktalama	Yazılı ürünümün yazım kurallarını ve noktalama işaretlerini doğru kullandım.			
Özgünlük	Yazılı ürünümü özgün ifadelerle zenginleştirdim.			

Açıklama: Aşağıdaki soruları bu süreçteki çalışmalarınızla ilgili görüşlerinizden hareketle cevaplayınız.

1. Bu çalışmada neler öğrendim?

.....

.....

2. Çalışma sırasında hangi bölümlerde zorlandım?

.....

.....

3. Bu çalışmayı tekrar yapacak olsam nelere dikkat ederdim?

.....

.....

9 TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

EK-2

AKRAN DEĞERLENDİRME FORMU

Sevgili Öğrenciler,

Bu form, arkadaşınızın yazılı ürününü değerlendirmeniz amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki bölümleri doldurarak arkadaşınızın çalışmasını değerlendiriniz.

Değerlendirdiğim Arkadaşımın Adı Soyadı: **Tarih:**

Çalışmanın Adı:

Bu çalışmanın en iyi yanı:

.....

.....

.....

Bu çalışma hakkında beğendiğim diğer üç şey:

1.
2.
3.

Bu çalışmada geliştirilmesi gerektiğini düşündüğüm üç yön:

1.
2.
3.

EK-3

ÖĞRETMEN DEĞERLENDİRME FORMU

Öğrencinin

Tarih:

Adı Soyadı :

Sınıfı :

Numarası :

Performans görevi için her bir öğrencinin ortaya koyduğu yazılı ürünü aşağıdaki ölçütlere göre değerlendiriniz.

Ölçütler	Açıklamalar	Dereceler		
		Evet	Kısmen	Hayır
Temaya Uygunluk	Dörtlüklerin temasını tam olarak yansıtmıştır.			
Ana Duyguya Uygunluk	Dörtlüklerin ana duygusunu tam olarak yansıtmıştır.			
İmge ve Çağrışım Kullanımı	Yazılı ürününü imge ve çağrışım değeri yüksek ifadelerle zenginleştirmiştir.			
Açık ve Örtük İletiler	Dörtlüklerin açık ve örtük iletilerini tam olarak yansıtmıştır.			
Betimleme Unsurları	Yazılı ürününde niteleyici kelime ve kelime gruplarını anlatımı zenginleştirecek düzeyde kullanmıştır.			
Söz Varlığı	Bağlama uygun zengin bir kelime hazinesi ile yazılı ürününün anlatımını zenginleştirmiştir			
	Dilimize henüz yerleşmemiş yabancı kelimelerin yerine Türkçe kelimeleri kullanmıştır.			
Akıcılık	Bölümler arası geçişleri başarıyla yaparak yazılı ürününün kolay okunmasını sağlamıştır.			
Yazım ve Noktalama	Yazılı ürününde yazım kurallarını ve noktalama işaretlerini doğru kullanmıştır.			
Özgünlük	Yazılı ürününü özgün ifadelerle zenginleştirmiştir.			

